

COVID-19 puhangust tingitud erakorraline toetus põllumajandustootjale ja toetuse taotluste menetlemise kord

1. Kohaldamisala

1.1. COVID-19 puhangust tingitud erakorraline toetus põllumajandustootjale ja toetuse taotluste menetlemise korra (edaspidi ka *kord*) eesmärgiks on hüvitada osaliselt COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse puhangust tekkinud majandusliku kahju põllumajanduslikus tegevusvaldkonnas, mida koroonaviiruse puhang on negatiivselt mõjutanud, võttes arvesse korras viidatud õigusaktides, sh Euroopa Komisjoni teatistes „Riigiabi ajutine raamistik majanduse toetamiseks praeguses COVID-19 puhangu kontekstis“¹, muudetud kujul² (edaspidi ka *riigiabi ajutine raamistik*), ning Maaelu Edendamise Sihtasutuse (edaspidi ka *sihtasutus*) põhikirjas sätestatud.

1.2. Kord sätestab sihtasutuselt toetuse saamise tingimused, sh toetuse taotlemise ja taotluse menetlemisele ning koos toetusega riigiabi või põllumajandusliku vähese tähtsusega abi andmise tingimused.

1.3. Käesoleva korra alusel antava toetuse menetlemisele ei kohaldata Toetuse taotluste menetlemise töökorras sätestatud põhimõtteid.

1.4. Kord kehtestatakse sihtasutuse põhikirja, maaeluministri 02.03.2021 suunise nr 1.3-1/173-1 alusel ning maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse³, eelkõige § 8, § 16 lg 1 ja § 19 lg 1 alusel ning arvestades Maaeluministeeriumi ja sihtasutuse vahel sõlmitud halduslepingu nr 297 muutmise lepingut nr 41⁴ (edaspidi *haldusleping*).

1.5. Kord avaldatakse Maaelu Edendamise Sihtasutuse veebilehel www.mes.ee.

2. Riigiabi

2.1. Toetus on riigiabi Euroopa Komisjoni 19. märtsi 2020. a teatise „Riigiabi ajutine raamistik majanduse toetamiseks praeguse COVID-19 puhangu kontekstis“ (ELT C 91 I, 20.03.2020, lk 1–9) (edaspidi *riigiabi ajutine raamistik*) osa 3.1 tähenduses.

2.2. Kui riigiabi ajutises raamistikus sätestatud riigiabi määr toetuse taotleja kohta on täitunud, antakse toetust vähese tähtsusega abina komisjoni määruse (EL) nr 1408/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes põllumajandussektoris (ELT L 352, 24.12.2013, lk 9–17), tähenduses.

3. Toetatav tegevus

3.1. Toetust antakse COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse puhangust tekkinud majandusliku kahju osaliseks hüvitamiseks põllumajanduslikus tegevusvaldkonnas, mida koroonaviiruse puhang on negatiivselt mõjutanud.

3.2. Sihtasutuse toetus hõlmab järgmisi COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse puhangust negatiivselt mõjutatud põllumajanduslikke tegevusvaldkondi:

3.2.1 lihatõugu veise kasvatus;

¹ ELT C 91 I/1, 20.3.2020, OJ C 112 I/1 of 4.4.2020; OJ C 164/3 of 13.5.2020; OJ C 218 of 02.07.2020

² ELT C 112 I / 1, 4.4.2020

³ RT I, 15.03.2019, 22

⁴ RT I, 03.03.2021, 13

- 3.2.2 maheteraviljakasvatus;
- 3.2.3 mahepõllumajanduslik munakanakasvatus.

3.3. Toetust antakse järgmiselt:

- 3.3.1 ammlehma kohta;
- 3.3.2 lihatõugu veise kohta;
- 3.3.3 maheteravilja hektari kohta;
- 3.3.4 mahepõllumajandusliku munakana kohta.

3.4. Punkti 3.3 alapunktides 3.3.1 ja 3.3.2 nimetatud ammlehm või lihatõugu veis, kelle kohta toetust antakse, peab kuuluma herefordi (Hf), limusiini (Li), aberdiin-anguse (Ab), šarolee (Ch), šoti mägiveise (Hc), piemonti (Pi), helesse tõugu (Ba), simmentali (Si), belgia sinise (Bb), dexteri (De), galloway (Ga), aubraci (Au), saksa šorthorni (SH), salersi (SA), tirooli halli (GR) või wagyu (WA) tõugu või olema asjaomaste tõu tunnustega veis, kes on saanud lihatõugu veisega ristamisel ja kuulub lihatootmiseks peetavate veistega samasse karja.

4. Nõuded taotlejale

4.1 Toetust võib taotleda füüsilisest isikust ettevõtja või juriidiline isik, kes tegeleb põllumajandustoodete esmatootmisega (edaspidi *taotleja*) järgmises tegevusvaldkonnas:

- 4.1.1. lihatõugu veise kasvatus;
- 4.1.2 maheteraviljakasvatus;
- 4.1.3 mahepõllumajanduslik munakanakasvatus.

4.2 Toetust antakse taotlejale, kes:

- 4.2.1 pidas 2020. aasta 31. detsembri seisuga põllumajandusloomade registri andmetel vähemalt viit lihatõugu veist, sealhulgas ammlehma, või kolme ammlehma; ja/või
- 4.2.2 kasvatas 2020. aasta 31. detsembri seisuga mahepõllumajanduse registri andmetel maheteravilja vähemalt viiel hektaril üleminekuaja läbinud põllumajandusmaal; ja/või
- 4.2.3 pidas 2020. aasta 31. detsembri seisuga mahepõllumajanduse registri andmetel munakanu ja kes on 2020. aasta 31. detsembri seisuga on esitanud loomatauditõrje seaduse alusel majandustegevuse teate mahepõllumajanduslike munakanade pidamise kohta munade turustamise eesmärgil.

4.3. Taotleja suhtes ei ole algatatud likvideerimismenetlust ning ta ei tohi olla raskustes olev ettevõtja riigiabi ajutise raamistiku punkti 22 alapunktis c sätestatud tingimustel.

4.4. Taotleja taotluse esitamisele vahetult eelnenud kahe majandusaasta aruanded peavad olema taotluse esitamise ajaks registrile esitatud, kui majandusaasta aruande registrile esitamine on õigusaktide kohaselt nõutav. Kui taotleja taotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaasta aruande registrile esitamise tähtaeg ei ole taotluse esitamise ajaks saabunud, võetakse aluseks sellele majandusaastale vahetult eelnenud majandusaasta aruanne.

5. Toetuse ühikumäär ja toetuse suuruse arvutamine

5.1. Toetuse ühikumäära põllumajanduslooma või hektari kohta otsustab sihtasutus, arvestades toetuse andmiseks eraldatud rahalisi vahendeid ja nende jaotust tegevusvaldkondade vahel ning nende tegevusvaldkondade kõikide nõuetele vastavate põllumajandusloomade või hektarite arvu. Toetuse ühikumäära (põllumajanduslooma või hektari) kohta teeb sihtasutusele ettepaneku Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (edaspidi *PRIA*), arvestades toetuse andmiseks eraldatud rahalisi vahendeid ja nende jaotust tegevusvaldkondade vahel ning nende tegevusvaldkondade kõikide nõuetele vastavate põllumajandusloomade või hektarite arvu.

5.2. Toetuse maksimaalne suurus ühe taotleja kohta riigiabina antava toetuse puhul on riigiabi ajutise raamistiku punkti 23 alapunkti a kohaselt 225 000 eurot.

5.3. Punkti 5.2. kohaldamisel loetakse üheks ettevõtjaks taotlejaga konkurentsiseaduse § 2 lõike 4 tähenduses valitseva mõju kaudu üksteisega seotud ettevõtjad.

5.4. Toetuse suurus ühe taotleja kohta vähese tähtsusega abina antava toetuse puhul ei tohi koos jooksva majandusaasta ja sellele eelnenud kahe majandusaasta jooksul antud põllumajandusliku vähese tähtsusega abiga ületada 25 000 eurot.

5.5. Punkti 5.4 kohaldamisel loetakse üheks ettevõtjaks isikud komisjoni määruse (EL) nr 1408/2013 artikli 2 lõike 2 tähenduses.

5.6. Punktide 5.2 ja 5.4 rakendamisel võetakse arvesse asjakohaseid kumuleerimisreegleid.

5.7. Liha tõugu veiste puhul arvutatakse toetuse suurus põllumajandusloomade arvu järgi, keda taotleja pidas 2020. aasta 31. detsembri seisuga põllumajandusloomade registri andmetel.

5.8. Maheteravilja puhul arvutatakse toetuse suurus maheteravilja hektarite järgi, mida taotleja kasvatas 2020. aasta 31. detsembri seisuga mahepõllumajanduse registri andmetel üleminekuaja läbinud põllumajandusmaal.

5.9. Mahepõllumajanduslike munakanade puhul arvutatakse toetuse suurus munakanade arvu järgi, mida taotleja pidas 2020. aasta 31. detsembri seisuga mahepõllumajanduse registri andmetel.

6. Taotluse esitamine

6.1. Toetuse saamiseks esitab taotleja ajavahemikul 15. kuni 22. märts 2021 PRIA e-teenuse keskkonna kaudu PRIA-le taotluse, milles sisalduvad järgmised andmed:

6.1.1 haldusmenetluse seaduse § 14 lõike 3 punktides 1–4 nimetatud andmed;

6.1.2 taotleja registrikood;

6.1.3 tegevusvaldkond, milles tekkinud majandusliku kahju osaliseks hüvitamiseks toetust taotletakse;

6.1.4 teave selle kohta, kas taotleja on autonoomne ettevõtja, partnerettevõtja või seotud ettevõtja;

6.1.5 teave taotleja kontserni liikmete ja taotleja üle lepingu või muul alusel valitsevat mõju omava ettevõtja kohta;

6.1.6 teave taotleja olemasolevate töötajate arvu kohta;

6.1.7 taotleja nõusolek toetuse saamiseks vähese tähtsusega abina punktis 2.2 nimetatud juhul.

6.2. Taotleja võib esitada taotluse ühe või mitme punktis 3.2 ja 4.1 nimetatud põllumajandusliku tegevusvaldkonna kohta.

7. Taotluse kontrollimine

7.1. PRIA kontrollib taotleja vastavust toetuse saamiseks esitatud nõuetele taotluse, muude dokumentide ja nendes toodud andmeid tõendavate dokumentide ja andmekogude alusel ning vajadusel kohapealse kontrolli käigus ja esitab sihtasutusele arvamuse taotleja nõuetele vastavuse kohta.

8. Taotluse rahuldamine ja toetuse maksmine

8.1. Sihtasutuse juhatus teeb taotluse rahuldamise otsuse PRIA arvamust arvesse võttes sellise aja jooksul, et toetusraha oleks võimalik kanda toetuse saaja arvelduskontole hiljemalt 30. juunil 2021, kuid mitte enne, kui Euroopa Komisjon riigiabi teatise kohta teinud lubava otsuse.

8.2. Sihtasutuse juhatus teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse halduslepingus sätestatud alustel ja/või, kui taotlus ei vasta käesolevas korras sätestatud tingimustele.

8.3. Kui Euroopa Komisjoni otsusest tulenevalt muudetakse toetuse andmise tingimusi, antakse taotlejale tähtaeg taotluse viimiseks kooskõlla toetuse andmise tingimustega. Kui taotleja ei ole nõus taotluse muutmisega või ei muuda taotlust määratud tähtaja jooksul, tehakse taotluse rahuldamata jätmise otsus.

8.4. Kui Euroopa Komisjon riigiabi andmiseks luba ei anna ja toetust ei ole võimalik anda vähese tähtsusega abina, jäetakse esitatud taotlus rahuldamata.

9. Abi saamiseks esitatavad nõuded ja abikõlblikud kulud

9.1. Vastavalt korra punktile 2 antakse toetust kas riigiabina ajutise raamistiku alusel või

põllumajanduslik vähese tähtsusega abina komisjoni määruse (EL) nr 1408/2013 alusel.

9.2. Kui sihtasutus annab toetuse riigiabina, siis kohustub sihtasutus abi andes järgima ajutises raamistikus kirjeldatud põhimõtteid (sh kulude abikõlblikkusele).

9.3. Kui sihtasutus annab toetuse põllumajandusliku vähese tähtsusega abina, siis kohustub sihtasutus järgima komisjoni määruses (EL) nr 1408/2013 kirjeldatud põhimõtteid (sh kulude abikõlblikkusele).

9.4. Abikõlblikud kulud on kõik põllumajandustootmiseks vajalikud kulud.

10. Abi määr ja suurus

10.1. Lähtuvalt riigiabi ajutise raamistiku punkti 23 alapunktist a võib maksimaalne riigiabi suurus ühe taotleja kohta olla kuni 225 000 eurot.

10.2 Lähtuvalt komisjoni määrusest (EL) nr 1408/2013 võib põllumajandusliku vähese tähtsusega abi maksimaalne suurus ühe taotleja kohta olla kuni 25 000 eurot jooksva majandusaasta ja sellele eelnenud kahe majandusaasta jooksul.

10.3. Riigiabi ja põllumajandusliku vähese tähtsusega abi andmisel arvestab sihtasutus asjaomastes õigusaktides sätestatud kumuleerimisreeglitega.

11. Abi taotlemine

11.1 Käesoleva korra punktis 6 nimetatud toetuse taotlust käsitletakse käesoleva korra mõistes kui abi taotlust.

11.2. Abi taotluste vastuvõtmine toimub vastavalt käesoleva korra punktis 6 sätestatule.

11.3. Abi taotluse sisu- ja vorminõuded ning läbivaatamise ja kontrollimise kord on sätestatud käesoleva korra punktides 6 ja 7 ning halduslepingus.

12. Abi määramise ja maksmise tähtajad ja kord

12.1 Abi taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse teeb sihtasutuse juhatus.

12.2 Abi andmise alused, sh abi taotluse rahuldamata jätmise alused, on sätestatud asjaomastes Euroopa Liidu määrustes ning halduslepingus.

12.3 Sihtasutus menetleb abitaotlust 35 tööpäeva PRIA ettepaneku saamisest arvates.

12.4 Sihtasutus maksab toetuse välja toetuse saaja arvelduskontole hiljemalt 30. juuniks 2021 (kaasa arvatud).

12.5 Sihtasutus teavitab taotlejat, et talle on antud riigiabi või põllumajanduslikku vähese tähtsusega abi, viidates asjakohastele Euroopa Liidu õigusaktidele.

13. Abi tagasinõudmine

13.1 Toetusega kaasneva põllumajanduslik vähese tähtsusega ja riigiabi tagasinõudmine toimub MPKS §-s 43 sätestatud alustel.

14. Korra kehtivus

14.1 Käesolev kord jõustub selle kinnitamisel sihtasutuse nõukogu poolt ja kehtib kuni 30.06.2021 või kuni toetuse andmiseks eraldatud rahaliste vahendite ammendumiseni.